

RAPORT

O STANIE REALIZACJI

STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY SZAFLARY NA LATA
2015-2016

*Zgodnie z art. 17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej
(tj. Dz.U. z 2016r. poz. 930 ze zm.)*

Opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych jest obligatoryjnym zadaniem własnym gminy.

Strategia jest dokumentem określającym priorytety w działaniach gminy w zakresie polityki społecznej . Stanowi ona podstawę do podejmowania działań mających na celu wywołanie pozytywnej zmiany w społeczności lokalnej. Strategia określa systemowe działanie w określaniu długofalowych celów w obszarze polityki społecznej, określeniu zasobów i niezbędnych środków do realizacji tych celów. Jest to dokument strategiczny na poziomie gminy w zakresie polityki społecznej.

Gmina jako wspólnota mieszkańców ma obowiązek stworzyć równe szanse wszystkim ludziom zamieszkującym na jej terenie. Z różnych względów wiele osób nie może lub nie potrafi stworzyć dla siebie warunków zapewniających im godne życie. Strategia zakłada dążenie do profesjonalizmu podmiotów pomagającym jednostkom i grupom w celu poprawy warunków i jakości ich życia.

Realizacja zadań postawionych przed gminą w zakresie rozwiązywania problemów społecznych powoduje konieczność wypracowania :

1. zintegrowanego systemu działań i innowacyjnych form pomocy
2. systematycznego diagnozowania problemów społecznych
3. profesjonalnie i sprawnie działających służb społecznych
4. udostępnienie społecznych środków i zasobów
5. tworzenie warunków do współuczestnictwa odbiorców pomocy w procesie ich kształtowania.

Założenia oparte są o trzy kierunki działania :

1. działania profilaktyczne
2. działania edukacyjne
3. działania kompensacyjne

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Szaflary na lata obejmuje 6 obszarów priorytetowych :

1. Polityka wobec osób dotkniętych zjawiskiem bezrobocia.
2. Polityka wobec osób starszych i niepełnosprawnych
3. Polityka wobec osób uzależnionych bądź zagrożonych uzależnieniem.
4. Polityka wobec zagrożeń wynikających ze stosowania przemocy w rodzinie.
5. Polityka wobec rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.
6. Polityka wobec zapewnienia lepszej jakości usług świadczonych przez Gminę.

Do wyżej wymienionych obszarów zostały opracowane cele strategiczne tj.

-
1. Przeciwdziałanie bezrobociu.
  2. Pomoc na rzecz osób niepełnosprawnych.
  3. Pomoc na rzecz osób dotkniętych problemem uzależnień oraz zagrożonych uzależnieniem.
  4. Zapobiegania przestępczości oraz zapewnienie kompleksowego wsparcia dla osób doświadczających przemocy.
  5. Pomoc na rzecz rodzin i dzieci z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.
  6. Zapewnienie lepszej jakości usług świadczonych przez Gminę – mieszkańcom
(edukacja, zdrowie, bezpieczeństwo, kultura, sport, rekreacja)
-

Strategia była realizowana za pomocą sześciu celów. Każdemu z celów strategicznych przyporządkowano cele operacyjne oraz konkretyzujące je zadania. Cele zostały zdefiniowane zgodnie z zasadami strategicznego podejścia, które polega na koncentracji uwagi na kluczowych obszarach i najważniejszych problemach wymagających interwencji.

OBSZAR I

POLITYKA WOBEC OSÓB DOTKNIĘTYCH ZJAWISKIEM BEZROBOCIA.

Cel strategiczny :

Przeciwdziałanie bezrobociu.

Cele operacyjne :

1. Wielowymiarowe wsparcie osób bezrobotnych.

Powyższy cel strategiczny realizowany był przez następujące zadania :

1. Zaangażowanie mieszkańców Gminy Szaflary w Prace Społecznie – Użyteczne.
2. Aktywizacja osób bezrobotnych

Prace społecznie użyteczne to prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku na skutek skierowania przez starostę, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej.

Na wniosek gminy starosta może skierować bezrobotnego bez prawa do zasiłku korzystającego ze świadczeń z pomocy społecznej do wykonywania prac społecznie użytecznych na terenie gminy, w której zamieszkuje lub przebywa, w wymiarze do 10 godzin w tygodniu.

Do wykonywania prac społecznie użytecznych mogą być kierowane również osoby uczestniczące w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielniania, lokalnym programie pomocy społecznej lub indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, jeżeli podjęły uczestnictwo w tych formach w wyniku skierowania powiatowego urzędu pracy.

Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między starostą a gminą na rzecz, której prace społecznie użyteczne będą wykonywane.

Ustawa nie zawiera ograniczenia czasowego dla realizacji tych prac - co oznacza, iż osoba bezrobotna może cały rok (i dłużej) wykonywać prace społecznie użyteczne, przy czym zachowuje status osoby bezrobotnej. Osoba wykonująca prace społecznie użyteczne jest objęta ubezpieczeniem zdrowotnym (z tytułu posiadania statusu osoby bezrobotnej) oraz ubezpieczeniem wypadkowym. Trzeba w tym miejscu jednak zaznaczyć, że odmowa podjęcia takiej pracy oznacza utratę statusu bezrobotnego. Przepisy znowelizowanej ustawy mocno ograniczyły krąg podmiotów, na rzecz których prace takie mogą być wykonywane. Wynika z tego dobitnie, że mają one służyć wsparciu lokalnych społeczności (przede wszystkim gmin nie mających na celu maksymalizację zysku). Gminy powinny przygotowywać plany określające rodzaj i ilość prac niezbędnych dla gminy i je przekazywać powiatowym urządowi pracy oraz kierownikom ośrodków pomocy społecznej. Na wniosek starosty kierownicy ośrodków pomocy społecznej powinni sporządzać informacje o liczbie osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, które powinny zostać skierowane do wykonywania prac społecznie użytecznych na terenie gminy. Na podstawie tych informacji starosta zawiera z gminą porozumienie i powiatowy urząd pracy kieruje bezrobotnych do wykonywania prac społecznie użytecznych. W miastach na prawach powiatu nie zawiera się porozumienia lecz organizuje prace społecznie użyteczne na podstawie wniosku prezydenta miasta.

Wykonywanie prac społecznie użytecznych może maksymalnie trwać 10 godzin na tydzień - zatem osoby bezrobotne kierowane do wykonywania prac społecznie użytecznych nie są kierowane na badania lekarskie na zasadach dotyczących pracowników w celu ustalenia przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania tych prac. Jednakże, przy przydziale prac należy uwzględnić stan zdrowia osoby bezrobotnej.

W ramach prac społecznie użytecznych udział wzięło 13 podopiecznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szaflarach, zarejestrowanych na bezrobociu. Służyło to aktywizacji osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nowym Targu. Były to osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku. Prace społecznie – użyteczne trwały 40 godz., po 10 godz. tygodniowo dla każdej z osób. Każda z osób została zmobilizowana do pracy, która umocniła w nich przekonanie o wartości pracy oraz ich własnej sile i wiedzy.

Prace społecznie – użyteczne służą wzmocnieniu podmiotowości jednostki, jej wiary we własne możliwości, wzmocnieniu jej motywacji wewnętrznej.

Aktywizacja mieszkańców Gminy Szaflary wciąż się rozwija. Osoby bez pracy motywowane są do ubezpieczenia się na bezrobociu oraz aktywnego szukania pracy

OBSZAR II

POLITYKA WOBEC OSOB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Cel strategiczny :

Pomoc na rzecz osób niepełnosprawnych.

Cele operacyjne :

1. Działania w celu diagnozowania środowiska osób niepełnosprawnych.
2. Wsparcie psychologiczne i społeczne osób niepełnosprawnych w tym z zaburzeniami psychicznymi.
3. Wyrównywanie szans życiowych osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi.
4. Doskonalenie systemu pomocy osobom niepełnosprawnym, w tym z zaburzeniami psychicznymi.
5. Budowanie sieci współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi na rzecz osób niepełnosprawnych w tym z zaburzeniami psychicznymi.

Powyższy cel strategiczny realizowany był przez następujące zadania :

1. Stworzenie systemu pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym w ich środowisku lokalnym :
  - a) utworzenie systemu usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych
  - b) utworzenie środowiska przyjaznego osobom niepełnosprawnym
  - c) poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych na terenie Gminy Szaflary

Od kilku lat na terenie Gminy Szaflary przy Parafii Św. Andrzeja Apostoła działa Szkolne Koła Caritas (SKC). Działaj ono na zasadach wolontariatu na terenie szkoły i parafii. Jego celem jest mobilizacja młodych ludzi do działania na rzecz potrzebujących w swoim środowisku i poza nim. Poprzez swoją działalność ma uwrażliwiać dzieci i młodzież na potrzeby drugiego człowieka często bezradnego wobec choroby, biedy i cierpienia. Działalność w SKC uczy i wychowuje, kształtując „wyobraźnię miłosierdzia”. Zostało ono

powołane i zatwierdzone 14 listopada 2005 r. Opiekunem koła jest siostra ze Zgromadzenia Sióstr Imienia Jezus a asystentem kościelnym ks. proboszcz. Działalność koła obejmuje różne inicjatywy. Są to między innymi: udział w akcji Caritas „Wigilijne Dzieło Pomocy Dzieciom” poprzez rozprowadzanie wigilijnej świecy Caritas oraz w wielkopostnej akcji „Jałmużna wielkopostna”. W ramach Tygodnia Miłosierdzia członkowie organizują zbiórkę produktów żywnościowych w kościele parafialnym a także w sklepach. Z pieniędzy uzyskanych ze zbiórek zakupione zostały podręczniki dla biedniejszych dzieci. Z okazji św. Mikołaja przygotowane zostały paczki dla dzieci z parafii a także dla dzieci z Domu Dziecka w Zakopanem.

Natomiast Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szaflarach wciąż współpracuje ze Stacją Opieki Caritas w Nowym Targu.

W ramach świadczonych usług Stacja Opieki świadczy pomoc osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym w siedzibie stacji, jak również w domach osób chorych. W ramach zadania zrealizowane zostały następujące działania:

- w domu chorego wykonywano zabiegi pielęgnacyjne
- świadczenia pielęgnacyjne obejmowały: iniekcje, pomiar glukozy we krwi w stacji i domu chorego, opatrywanie ran, pielęgnacja przeciwoleżynowa i odleżyn już istniejących
- opatrunki
- rehabilitacja w domu chorego jako przeciwdziałanie powstającym przykurczom
- pomoc przy zakupie materiałów medycznych
- edukacja rodziny w zakresie profilaktyki
- udzielanie instruktażu w zakresie pielęgnacji obłożnie chorego członka rodziny
- organizowanie pomocy żywnościowej rodzinom wielodzietnym i bezrobotnym
- pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych osobom starszym i samotnym
- pomoc w uzyskaniu porady u lekarzy specjalistów
- w gabinecie rehabilitacji obsłużono 111 osób i wykonano 4122 zabiegi
- podjęto działania zmierzające do zorganizowania wolontariatu. Obecnie w Stacji pracuje jedna wolontariuszka- masażystka
- realizowany jest program praktyk studentów fizjoterapii (5 studentów).

Wszelkie podejmowane działania miały na celu zapewnienie choremu profesjonalnej opieki z zakresu pielęgnacji i rehabilitacji. Dodatkowym rezultatem było udzielenie wsparcia choremu jak i rodzinie oraz pouczenie o prawidłowej rehabilitacji i pielęgnacji. Zabiegi rehabilitacyjne wpłynęły na poprawę stanu zdrowia i powrót do aktywności.

Rehabilitacja osób leżących zapobiegła pogłębianiu się powstałych defektów. W Sparcie rodziny w przypadku nieodwracalnych zmian osoby chorej wpłynęła na większą mobilizację do podejmowania starań na rzecz ciągłej rehabilitacji. Rehabilitacja osób niepełnosprawnych miała na celu nie tylko maksymalne usprawnienie organizmu, ale także była okazją do integracji ze zdrowymi osobami.

Natomiast Urząd Gminy wraz z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej od kilku lat ściśle współpracuje ze Związkiem Niewidomych w Nowym Targu. Corocznie wspomaga Związek przy organizacji paczek mikołajowych dla dzieci niewidomych i słabo widzących. Ponadto rokrocznie finansuje zakup książek dla Związku Niewidomych w Nowym Targu.

Kurator osoby niepełnosprawnej.

Przesłanki ustanowienia kuratora dla osoby niepełnosprawnej określone zostały w art. 183 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Z jego treści wynika, iż ustanowienie kurateli w tym trybie ma na celu niesienie pomocy osobie niepełnosprawnej w codziennym funkcjonowaniu i przy prowadzeniu jej spraw, przy czym nie chodzi tutaj o zastępstwo w znaczeniu ustanowienia przedstawiciela ustawowego, lecz o ułatwienie załatwienia spraw ze względu na powstające z powodu niepełnosprawności trudności natury faktycznej.

Zakres obowiązków, uprawnień i kompetencji kuratora szczegółowo określa sąd rodzinny, który zawiera je w wydanym kuratorowi zaświadczeniu. Zaświadczenie stanowi legitymację kuratora do występowania w imieniu osoby niepełnosprawnej.

Usługi Opiekuńcze

Osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych.

Usługi opiekuńcze mogą być również przyznane osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić.

Zgłoszenie o przyznaniu pomocy w formie usług opiekuńczych, podobnie jak w pozostałych przypadkach kieruje się do pracownika socjalnego z rejonu opiekuńczego, w którym zamieszkuje zainteresowana osoba.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną zaleconą przez lekarza, pielęgnację, oraz w miarę możliwości również zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

W związku z dodatkami mieszkaniowymi dla osób z niepełnosprawnością normatywną powierzchnię powiększa się o 15 m², jeżeli w lokalu zamieszkuje osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku lub osoba niepełnosprawna, której niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju.

Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji niepełnosprawnego dziecka

Dodatek przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku :

- do ukończenia 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności,
- powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dodatek ten przysługuje miesięcznie w wysokości :

- 60 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia ,
- 80 zł na dziecko powyżej 5 roku życia,

Natomiast od 01.11.2015r. do 31.10.2016 dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego:

- **80 zł miesięcznie** (do 5-tego roku życia dziecka)
- **100 zł miesięcznie** (powyżej 5-tego roku życia),

W 2015 roku wypłacono **471** świadczeń w tej formie na kwotę **37.400, 00 zł.**

w tym :

- dzieci do 5 lat **88** świadczeń na kwotę **5.480,00 zł,**
- dzieci powyżej 5 roku życia **383** świadczeń na kwotę **31.920,00 zł**

Zasiłek pielęgnacyjny

Zasiłek przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem

o znacznym stopniu niepełnosprawności

- osobie, która ukończyła 75 lat.

Zasiłek przysługuje w wysokości 153 zł miesięcznie.

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, przysługuje:

1. Matce lub ojcu.

2. Opiekunowi faktycznemu dziecka

3. Osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

4. Innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności – jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Osobom, o których mowa w pkt 4, innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

1) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;

2) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;

3) nie ma osób, o których mowa w pkt 2 i 3, lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała

1) nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub

2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia.

OBSZAR III
**POLITYKA WOBEC OSÓB UZALEŻNIONYCH BĄDŹ ZAGROŻONYCH
UZALEŻNIENIEM.**

Cel strategiczny :

Pomoc na rzecz osób dotkniętych problemem uzależnień oraz zagrożonych uzależnieniem.

Cele operacyjne :

1. Wypracowanie modelu wspólnego oddziaływania pracowników socjalnych, konsultantów i terapeutów na rzecz rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.
2. Ochrona dzieci przed skutkami alkoholizmu rodziców.
3. Nadzór nad sprzedażą alkoholu i tytoniu osobom nieletnim.
4. Działania profilaktyczne z zakresu uzależnień.
5. Wypracowanie form współpracy z lokalnymi instytucjami i organizacjami pomagającymi osobom uzależnionym i ich rodzinom.

Powyższy cel strategiczny realizowany był przez następujące zadania :

- Zbudowanie sieci współpracy między instytucjami i organizacjami pracującymi na rzecz bezrobotnych
- Działania profilaktyczne dla dzieci i młodzieży na terenie Gminy Szaflary.
- Działania służące podniesieniu poziom wiedzy i kwalifikacji mieszkańców Gminy Szaflary

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szaflarach prowadziła działania w oparciu o zatwierdzony przez Radę Gminy Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii oraz Rekomendacje PARPA do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Komisja zgodnie z obowiązującymi przepisami i zadaniami prowadziła:

- Przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu -

- Wezwanie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie - 9
- Skierowanie ww. osób na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia - 5
- Przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym - 4
- Wywiady z dorosłymi członkami rodzin osoby uzależnionej - 5
- Kierowanie do konsultacji psychologa przyjmującego w Punkcie Konsultacyjnym - wszystkie osoby oraz członkowie ich rodzin
- Poradnictwo dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej na temat możliwości skorzystania z pomocy GOPS - 2 rodziny
- Motywowanie do ograniczenia picia i dobrowolnego poddania się leczeniu oraz do udziału w spotkaniach Grup AA - wszystkich wezwanych
- Motywowanie członków rodzin do udziału w spotkaniach grupy dla osób współuzależnionych – 4

W 2015 roku skierowano na badania w przedmiocie uzależnienia 5 osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodowały rozkład życia rodzinnego.

W 2015 roku Komisja zakupiła plakaty, ulotki, scenariusze do pracy dla pedagogów promujące zdrowy styl życia w ramach Kampanii Ogólnopolskiej "Narkotyki - to mnie nie kręci - Dopalacze". W ramach tej kampanii podjęto współpracę ze wszystkimi szkołami oraz Parafiami z terenu gminy Szaflary, umieszczano informacje na tablicach ogłoszeń oraz na stronie internetowej.

W marcu 2015r. w Zespole Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Szaflarach miały miejsce warsztaty pt. „Ciekawość nie zawsze się opłaca” przeznaczone dla uczniów klasy IV i V Szkoły Podstawowej. W warsztatach tych wzięło udział 68 uczniów, poświęcony był uzależnieniom. W tym samym dniu w Zespole Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Bańskiej Wyżnej drugi trener przeprowadził warsztat pt. „Zakazany owoc”, przeznaczony dla uczniów klasy I i II Szkoły Podstawowej, w którym wzięło udział 20 uczniów. Warsztat ten poświęcony był uzależnieniom i zdrowej żywności. Kolejny warsztat profilaktyczny pt. „Zagubiona myszka” trener przeprowadził w Zespole Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Maruszynie Górnej dla uczniów klas II i III Szkoły Podstawowej.

Kolejną ważną inicjatywą było przeprowadzenie we współpracy z Położną Panią Barbarą Bienias z Samodzielnego Publicznego Gminnego Ośrodka Zdrowia w Szaflarach projektu w klasach III gimnazjum we wszystkich Szkołach na terenie Gminy Szaflary mającego na celu upowszechnianie wiedzy o konieczności zachowania całkowitej abstynencji przez kobiety w ciąży, jak również informacji jakie skutki wywiera alkohol na płód oraz o tym, jak pomóc dziecku z FAS/FASD. Przy pomocy materiałów edukacyjnych w postaci ulotek i folderów na temat: „Cięża bez alkoholu”, „Zrozumieć dziecko z FAS”.

Odbył się również konkurs plastyczny pod nazwą "W Kręgu Rodziny". Jego celem była popularyzacja wiedzy na temat uzależnień, poprzez kształtowanie pozytywnego wizerunku rodziny i uświadamianie dzieciom i młodzieży występujących zagrożeń ze strony różnych używek, promocja zdrowych zachowań na co dzień i bezpiecznych form spędzania wolnego czasu, jak również rozwijanie wyobraźni i umiejętności uczniów przez popularyzację plastycznej twórczości dzieci.

W miesiącu października zorganizowano natomiast konkurs profilaktyczny dla uczniów gimnazjum pod nazwą "Pierwsza pomoc". Celem konkursu było pogłębienie wśród uczniów wiedzy w zakresie pierwszej pomocy oraz kształtowanie właściwych postaw wobec osób będących w stanie nagłego zagrożenia zdrowia i życia, a także postępowania w sytuacjach kryzysowych oraz będących skutkiem użycia substancji psychoaktywnych

W listopadzie w Zespole Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Bańskiej Wyżnej zostało przeprowadzone szkolenie dla rodziców na temat "Świadomy rodzic – bezpieczne dziecko w cyfrowym świecie". Prelekcję prowadził trener z Centrum Działań Profilaktycznych w Gdowie.

Zorganizowano i sfinansowano imprezę integracyjną "Mikołajki". Wspólnie z pracownikami GOPS wytypowano dzieci z rodzin dysfunkcyjnych lub zagrożonych i przy współpracy dyrektorów Szkół zaproszono je wraz z rodzicami lub opiekunami na spotkanie do Urzędu Gminy. Dzieci przywitały Mikołaja. Do zorganizowania imprezy zatrudniono profesjonalną firmę, która przygotowała dla dzieci "Program zabaw z Mikołajem", który obejmował w swoim zakresie zabawy ruchowe i zagadki mikołajkowe. Dzieci bardzo chętnie brały udział w zabawach, słuchały zaciekawione jego opowieści, odpowiadały na pytania, a na koniec bardzo chętnie pozowały z nim do zdjęć. W imprezie brało udział 105 dzieci.

W ZSPiG w Bańskiej Niżnej w akcję włączyła się cała społeczność szkolna, jak również rodzice. Oprócz materiałów otrzymanych na potrzeby kampanii uczniowie

przygotowali własnoręczne transparenty i plakaty, z którymi wyruszyli na uroczysty happening ulicami wsi, zwracając uwagę na konieczność zachowania trzeźwości podczas jazdy samochodem. W szkole starsi uczniowie czytali młodszym "bajki bezpromilowe", zdecydowana większość uczniów wzięła udział w konkursie plastycznym, a kilkoro w konkursie literackim.

Z kolei w 2016 r. Komisja do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zgodnie z obowiązującymi przepisami i zadaniami prowadziła:

- Przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu - **12**
- Wezwanie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie - **9**
- Skierowanie ww. osób na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia - **4**
- Przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym - **3**
- Wywiady z dorosłymi członkami rodzin osoby uzależnionej - **1**
- Kierowanie do konsultacji psychologa przyjmującego w Punkcie Konsultacyjnym - **wszystkie osoby oraz członkowie ich rodzin**
- Poradnictwo dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej na temat możliwości skorzystania z pomocy GOPS - **4 rodziny**
- Motywowanie do ograniczenia picia i dobrowolnego poddania się leczeniu oraz do udziału w spotkaniach Grup AA - **wszystkich wezwanych**
- Motywowanie członków rodzin do udziału w spotkaniach grupy dla osób współuzależnionych - **3**

W 2016 roku Członkowie GKRPA w Szaflarach przeprowadzili rozmowy motywacyjne z **7** osobami uzależnionymi. Po konsultacjach i rozmowach motywacyjno wspierających skierowano na diagnozę lub leczenie specjalistyczne do innych ośrodków, tj. Poradni Leczenia Uzależnień w Nowym Targu, Oddziału Leczenia Uzależnień w Nowym Targu, Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnień i Współuzależnień w Krakowie, Mitingi Grup Wsparcia AA - **4** osoby

W 2016 roku skierowano na badania w przedmiocie uzależnienia **4** osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodowały rozkład życia rodzinnego.

W 2016 roku Komisja zakupiła plakaty, ulotki, scenariusze do pracy dla pedagogów mające na celu przeciwdziałanie uzależnieniom środkami psychoaktywnymi, oraz uzależnieniom od portali społecznościowych i Internetu.

W ZSPiG w Szaflarach miał miejsce warsztat pt. „Najpierw się śmieję, później płaczę.. o tym jak niszczą dopalacze” przeznaczony dla uczniów gimnazjum. W warsztacie tym wzięło udział 31 uczniów, poświęcony był uzależnieniom, zwłaszcza od środków psychoaktywnych, do których zalicza się tak niebezpieczne obecnie substancje zawarte w dopalaczach.

Natomiast w Szkole Podstawowej w Borze odbył się warsztat „Zakazany owoc” dla uczniów IV, V i VI klasy, w którym wzięło udział 16 osób. Warsztat ten poświęcony był uzależnieniom i zdrowej żywności

W ZSPiG w Bańskiej Wyżnej odbył się warsztat „W wirtualnej (nie) rzeczywistości” dla uczniów I-III klasy gimnazjum, w którym wzięło udział 18 osób. Warsztat ten poświęcony był uzależnieniom od mediów i hazardu.

W ZSPiG w Bańskiej Niżnej przeprowadzony został Program Profilaktyczny "NOE", w którym uczestniczyło 49 uczniów gimnazjum. Program ten w swoim założeniu ma otwierać pewien dłuższy proces pozytywnych zmian w związku z problemem alkoholowym i narkotykowym szkoły. Jego celem jest przede wszystkim przekształcenie nieprawidłowych przekonań normatywnych panujących wśród młodzieży, ma on również motywować do podejmowania osobistych postanowień o zaniechaniu danego działania oraz ukazywać sprzeczności między cenionymi wartościami a zachowaniami alkoholowymi. Kładzie się nacisk na pogłębienie wiedzy młodych ludzi na temat realnych konsekwencji picia i używania innych środków zmieniających świadomość.

Natomiast od września do grudnia br. W ZSPiG w Skrzypnem, Maruszynie Dolnej i Bańskiej Niżnej w klasach IV i V Szkoły Podstawowej realizowany był Program Profilaktyki Uniwersalnej pn. "Domowi Detektywi", który angażuje zarówno uczniów jak i rodziców i nauczycieli, a jego główną zaletą jest to, iż opóźnia inicjację alkoholową wśród uczniów, wpływ na ograniczenie częstości picia przez nich alkoholu oraz zmniejsza intencję uczniów dot. picia alkoholu w przyszłości, wpływa na wzrost wiedzy uczniów na temat problemów, jakie mogą wiązać się z piciem alkoholu przez dzieci i młodzież.

Pierwszy z nich był przeznaczony dla uczniów gimnazjum - pod nazwą „Jestem wolny, więc mam wybór”, którego celem głównym było założenie, że uczniowie szkół

gimnazjalnych są wolni od uzależnień. Konkurs ten miał na celu popularyzowanie wśród młodzieży wiedzy na temat uzależnienia od nikotyny, alkoholu i narkotyków, zdobycie podstawowych informacji na temat wpływu tych używek na organizm człowieka, uświadomienie młodzieży ważności problemu, zapoznanie uczniów z profilaktyką uzależnień, propagowanie zdrowego trybu życia oraz różnych form spędzania czasu wolnego bez używek, kształtowanie postaw asertywnych wobec palenia papierosów, picia alkoholu i zażywania środków odurzających, zainspirowanie i zaktywizowanie środowiska szkolnego w zakresie działań profilaktyki uzależnień oraz integracja uczniów ze szkół Gminy Szaflary

Dla uczniów szkoły podstawowej zorganizowano konkurs „Dorastamy bez nałogów”. Jego celem było szerzenie wśród uczniów wiedzy na temat uzależnienia od alkoholu i nikotyny, zdobycie podstawowych informacji na temat wpływu alkoholu i nikotyny na organizm człowieka, zapoznanie ich z profilaktyką uzależnień, propagowanie zdrowego trybu życia oraz różnych form spędzania czasu wolnego bez używek, aktywizowanie do samodzielnej pracy i korzystania z różnych źródeł wiedzy oraz integracja uczniów ze szkół gminy Szaflary

Projekt „Świetlica środowiskowa” był od początku szeroko promowany. Prace plastyczne uczniów, gazetki tematyczne stanowiły barwną i oryginalną dekorację klas lekcyjnych i korytarzy szkolnych.

Współpraca z dyrektorami Szkół realizujących projekty "Świetlice środowiskowe" przebiegała bardzo pozytywnie. Wszystkie założone początkiem roku zadania zostały wykonane, a informacja o ich przebiegu wraz ze zdjęciami została zamieszczona na stronie internetowej GKRPA - www.gkrpa.szaflary.pl

Sfinansowano zajęcia prowadzone w klasach VI szkoły podstawowej "Profilaktyka uzależnień w wychowaniu regionalnym" realizowane w klasach VI we wszystkich szkołach na terenie Gminy.

W ZSPiG w Maruszynie Górnej realizowano w ramach świetlicy środowiskowej projekt „Zajęcia teatralno-ruchowe w szkole i szkolnej świetlicy, jako sposób na nudę i rozwijanie zainteresowań dzieci”.

Projekt opracowany i realizowany był przez nauczycieli: Lucynę Leśniak-Mazur, Tomasza Mazura, Małgorzatę Potyrę i Helenę Zapotoczną od lutego do listopada. Miał on na celu mądre i wartościowe zagospodarowanie czasu wolnego, przeciwdziałanie nudzie, patologii, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień dzieci poprzez edukację oraz przez sztukę do

kształtowania postawy twórczej w różnych dziedzinach życia, przygotowanie młodego człowieka do aktywnego udziału w kulturze jako świadomego odbiorcę i twórcę oraz zachęcenie do czytelnictwa i kontaktu ze słowem pisanym, poprzez udział w konkursach czytelniczych Baśnie Braci Grimm i akcji „Książki naszych marzeń”.

Realizacja projektu przebiegała w oparciu o trzy formy pracy:

- teatr dziecięcy,
- zespół taneczny,
- teatrzyk kukielkowy.

Teatr dziecięcy:

Uczniowie tej grupy pracowali nad formami teatralnymi w których doskonalili swoje umiejętności i zdolności aktorskie i wokalne. Przygotowany został spektakl teatralny pt. „Wiedźminka”, który wystawiony został w Eliminacjach Powiatowych 31 Festiwalu Teatrów Dzieci i Młodzieży w Nowym Targu oraz z okazji Dnia Matki w szkole. Samodzielnie zostało wykonanych większość strojów i przebrań do przedstawienia oraz elementy scenografii, finansowane z funduszy przeznaczonych na realizację projektu z GKRPA. Uczniowie również pod kierunkiem opiekunów: Lucyny Leśniak-Mazur i Tomasz Mazura przygotowywali okolicznościowe występy na uroczystości szkolne.

Zespół taneczny pod kierunkiem pani Małgorzaty Potyry pracował nad ruchem przy muzyce w oparciu o układy choreograficzne. Program zespołu prezentowany był na Dniu Mamy i Taty – uroczystości szkolnej oraz innych uroczystościach okolicznościowych.

Teatrzyk kukielkowy pod kierunkiem pani Heleny Zapotocznej przygotowywał przedstawienia dla Babci i Dziadka oraz dla Mamy i Taty z okazji Ich świąt. Oprócz tego najmłodszy z Oddziału Przedszkolnego pod kierunkiem wychowawczyni przygotowali przedstawienie kukielkowe, które zaprezentowali na szkolnych jasełkach.

Na podsumowanie całorocznej pracy w ramach projektu edukacyjnego opiekunowie grup wspólnie przygotowali finał podsumowania konkursu ze znajomości Baśni Braci Grimm. Uroczyste podsumowanie projektu miało miejsce 24 listopada 2016r. w tym dniu wszystkie dzieci z klas 0-III kolorowo-bajkowo ubrani zebrali się na korytarzu, gdzie z kolorowymi chorągiewkami w rękach kibicowali swojej kolorowej drużynie. Międzyklasowy turniej wiedzy o bajkach braci Grimm w specjalnie zmontowanej na ten dzień scenografii wykonanej z zakupionych materiałów ze środków finansowych Gminy Szaflary odbył się na korytarzu szkolnym. Różne konkurencje dostarczały wielu emocji i przeżyć nie tylko zawodnikom, ale

i kibicom. Emocjom nie było końca. Trzygodzinny turniej zakończył się wręczeniem nagród dla zawodników, laureaci konkursu plastycznego na najładniejszą ilustrację do bajki wybranej przez klasę również odebrali swoje nagrody, oprócz tego wszyscy uczniowie otrzymali słodkie nagrody za całą pracę włożoną w poznawanie twórczości braci Grimm.

Oprócz tego uroczystie powitano wiosnę przygotowując kolorowe Marzanny, przygotowano również bożonarodzeniowe kartki świąteczne dla pensjonariuszy Domu Opieki w Zaskalu, które przekazano na ręce Pani Dyrektora przed świętami.

Z funduszy przeznaczonych na realizację projektu edukacyjnego zakupiono również materiały do wykonania parawanów, które wykorzystane zostały do teatryku kukielkowego i jako elementy dekoracji do scenografii, w przyszłości będą one stanowiły doskonały element komponowania dekoracji okolicznościowych. Parawany zostały wykonane przez p. Tomasza Mazura w ramach wolontariatu w czasie poza zajęciami obowiązkowymi i dodatkowymi.

Urząd Gminy Szaflary po raz kolejny witał niezwykle gościa, bowiem w tym dniu swoją obecnością zaszczycił go sam Święty Mikołaj, na zaproszenie GKRPA. Jak przystało na prawdziwego świętego przybył do nas ubrany we wspaniały strój biskupi z mitrą i pastorałem. Swoim przybyciem po raz kolejny uszczęśliwił 100 dzieci z terenu Gminy Szaflary.

W 2016r. każdy nauczyciel w swojej szkole miał do dyspozycji 36 godzin lekcyjnych. Prowadzący zajęcia szczególnie nacisk kładli na poszerzenie wiedzy na temat własnego regionu, poszanowania dziedzictwa kulturowego, tradycji i ludzi z nim związanych, poznania obrzędów związanych z różnymi świętami oraz wydarzeniami w ciągu roku, naukę śpiewu, elementów tańca, poznanie sztuki ludowej (architektura, zdobnictwo, rzeźba, malarstwo, stroje), kształtowanie poczucia odrębności własnej kultury, jak też zrozumienie dla innych kultur, ale przede wszystkim zajęcia dotyczyły trudnej problematyki uzależnień. Uczniowie zapoznali się ze skutkami picia alkoholu i palenia papierosów, zwracano również uwagę na zagrożenia narkomanią i dopalaczami, wynikające z łatwości do ich dostępu. W trakcie dyskusji omawiano nurtujące młodzież pytania. Aby lepiej uzmysłwić sobie szkodliwość używek i nauczyć się umiejętności odmawiania część uczniów malowała plakaty, brała udział w konkursach profilaktycznych. Aby nie poddać się uzależnieniom szóstoklasiści poznali różne formy spędzania wolnego czasu z rodziną. W ramach problematyki ochrony przyrody uczniowie poznali florę i faunę parków narodowych. Dużo czasu poświęcono także problematyce środowiska i zagrożeń ekologicznych, wskazywano możliwości zdrowego i kulturalnego spędzania wolnego czasu.

OBSZAR IV

POLITYKA WOBEC ZAGROŻEŃ

Cel strategiczny :

Zapobieganie przestępczości oraz zapewnienie kompleksowego wsparcia dla osób doświadczających przemocy.

Cele operacyjne :

1. *Poprawa realnego bezpieczeństwa mieszkańców Gminy Szaflary i turystów poprzez ograniczenie przestępczości pospolitej oraz przestępczości wśród nieletnich.*
2. *Wsparcie osób doświadczających przemocy, w tym przemocy w rodzinie.*
3. *Umocnienie współpracy służb i inspekcji ze społecznością Gminy oraz doskonalenie systemu pomocy osobom doświadczającym przemocy.*
4. *Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.*

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) **definiuje przemoc w rodzinie, jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.**

Rodzaje przemocy:

- 1) przemoc fizyczna – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenia jej ciała, pogorszenie stanu zdrowia lub pozbawienia ją życia;
- 2) przemoc seksualna – działanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności;
- 3) przemoc psychiczna – zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary od sprawcy, wzbudzanie w niej strachu;
- 4) przemoc ekonomiczna – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.

Ofiarami przemocy w rodzinie zgodnie z danymi ogólnopolskimi są najczęściej kobiety, które stanowią około 60% wszystkich osób doświadczających przemocy domowej oraz dzieci, które z kolei stanowią około 31% ogólnej liczby osób doświadczających przemocy w rodzinie (dzieci do lat 13 stanowią około 21%, a nieletni powyżej 13 r.ż. około 10% wszystkich osób doświadczających przemocy).

Rodzina dysfunkcyjna to rodzina, która nie spełnia swoich funkcji. To rodzina, która poprzez zaburzone relacje, zasady, role czy komunikację nie zapewnia swoim członkom możliwości zdrowego i pełnego funkcjonowania. Mianem rodziny dysfunkcyjnej określa się często rodzinę, gdzie jedna lub kilka osób jest uzależnionych (np. od alkoholu, leków, narkotyków, pracy, jedzenia, itd.), w której dochodzi do przemocy lub też któryś z jej członków nie może realizować swojej roli ze względu na doświadczane zaburzenia psychiczne. Bez względu na to, czy zaburzona jest to jedna, czy wiele osób, problem dotyczy całej rodziny, ponieważ rodzina funkcjonuje jako całość i jest czymś więcej niż tylko sumą części. Członkowie rodziny wzajemnie oddziałują na siebie.

W 2015 r. w Gminie Szaflary zostało założonych 18 Niebieskich Kart, wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny w Szaflarach powołał 18 Grup Roboczych, których zadaniem było realizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W sumie przeprowadzono spotkań 62 spotkania Grup Roboczych, objęto 14 osób pomocą psychologiczną, a 36 osób objęto pomocą socjalną. W sumie pomocą grup roboczych objęto 69 osób.

W 2016 r. w Gminie Szaflary zostało założonych 17 Niebieskich Kart, wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny w Szaflarach powołał 17 Grup Roboczych, których zadaniem było realizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W sumie przeprowadzono 65 spotkań Grup Roboczych, objęto 22 osoby pomocą psychologiczną, 39 pomocą socjalną. W sumie pomocą grup roboczych objęto 58 osób. W 2016r. do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 17 Niebieskich Kart z czego:

- 15 Niebieskich Kart założyła Komenda Powiatowa Policji w Nowym Targu, 2 Niebieskie Karty założone zostały przez pracownika socjalnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szaflarach.

Warto podkreślić fakt, że rodziny gdzie zjawisko przemocy występuje nie oddają w pełni obrazu tego problemu. Empatia często jest powiązana ze źle pojętą asertywnością, którą można zaobserwować wśród świadków przemocy domowej. Taka kolej rzeczy prowadzi do

tego, że ofiary przemocy często jej nie zgłaszają, próbując usprawiedliwić poczynania sprawcy przemocy. Trzeba jednakże pamiętać, że nie ma usprawiedliwienia na jakąkolwiek przemoc w rodzinie. Jednakże świadomość konsekwencji (zeznania czy ewentualna konieczność stawienia się w sądzie) niejednokrotnie wygrywa z chęcią pomocy ofiarom przemocy.

W toku działań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Zespołu Interdyscyplinarnego działającego w Gminie Szaflary udostępniono informacje dla uczniów i rodziców na temat miejsca udzielania pomocy ofiarom przemocy w rodzinie na tablicy informacyjnej we wszystkich szkołach i przedszkolach z terenu Gminy Szaflary oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szaflarach. Wywieszono na gazetkach klasowych i szkolnych plakaty i ulotki „ Stop przemocy”. Rozpowszechniono ulotki nt. Agresja, Przemocy, Stop Przemocy uczniom i rodzicom na zebraniach. Zauważono potrzebę rozszerzania oferty pomocowej o działania edukacyjne skierowane do rodziców i uczniów z terenu Gminy Szaflary. Zakupiono 100 plakatów oraz 1000 ulotek „ profilaktyczna rola rodzica poprzez właściwą komunikację z dziećmi”. GKRPA współfinansowała Program prewencyjny „ Bezpiecznie – chce się żyć” organizowane przez Krajowe Centrum Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, który w swoim zakresie obejmował takie zagadnienia jak:

- Bezpieczeństwo w ruchu drogowym jako problem społeczny i ekonomiczny
- Przyczyny i skutki wypadków drogowych
- Analiza agresywnych zachowań uczestników ruchu drogowego
- Alkohol i środki odurzające – wpływ na bezpieczeństwo

Działalność świetlic środowiskowych przy ZSPiG w Maruszynie Górnej, Szaflarach i Bańskiej Niżnej, których celem było i nadal jest m.in. izolowanie dzieci i młodzieży od prób sięgania po środki uzależniające poprzez odpowiednie kierowanie ich rozwojem intelektualno –emocjonalnym oraz propagowanie zdrowych i aktywnych form spędzania wolnego czasu. Osobom prowadzącym zajęcia zależało na przedstawieniu sposobów i możliwości przezwyciężenia własnych słabości i lęków oraz kształtowania umiejętności świadomego wyboru między dobrem, a złem. Ważnym aspektem było również rozwijanie zainteresowań naukowych, kulturalnych, artystycznych, sportowych oraz turystycznych. W ramach realizacji zadań programowych odbyły się prezentacje ukazujące skutki uzależnień działających zabójczo na organizm człowieka takich jak narkotyki, nikotyna, środki odurzające oraz niszcząco działających na psychikę czyli uzależnienie od Internetu, komputera, telewizji, a także skutki agresji i możliwości jej przezwyciężenia poprzez rozwijanie własnych pasji i

zainteresowań. W powyższej tematyce odbyły się również prelekcje przy współpracy z Policją.

Odbyły się szkolenia dla rodziców na temat Internetu i cyberprzemocy, które w swoim zakresie tematycznym zawierało między innymi takie kwestie jak:

- anonimowość w sieci
- cyberprzemoc
- grooming

Celem szkolenia było zwrócenie uwagi rodziców na zagrożenia, które niosą szeroko pojęte multimedia, łącznie z cyberprzemocą wszechobecną w sieci oraz uświadomienie rodzicom, że najlepszym rozwiązaniem zapewniającym bezpieczeństwo w multimediami jest budowanie zaufania pomiędzy nim, a dzieckiem.

GKRPA zorganizowała i przeprowadziła dwa konkursy profilaktyczne dot. co prawda uzależnień, ale podjęto w nich również wpływa negatywnie na funkcjonowanie rodziny i jak w związku z tym pojawiają się mechanizmy przemocy i konfliktów.

W ramach realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zostały przeprowadzone konkursy i warsztaty WenDo, które miały na celu naukę asertywności, kreatywności oraz siły by bronić własne imię i swoje własne życie. W warsztatach WenDo udział wzięło 5 kobiet, w rodzinie których prowadzona była procedura Niebieskiej Karty. Warsztaty przeprowadzone były również dla pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szaflarach. 12-godzinne zajęcia prowadzone były metodą warsztatową, z nastawieniem na przekazywanie praktycznych umiejętności z zakresu samoobrony przed atakiem fizycznym oraz zachowań asertywnych. Na WenDo wychodzi się z założenia, że nikt nie ma prawa naruszać granic osób, ich poucza bezpieczeństwa, swobody i prawa podejmowania własnych decyzji. WenDo jak metoda samoobrony psychicznej przekazuje wiedzę na temat skutecznych metod komunikowania się i wyrażania własnych potrzeb, emocji, zdania.

W miesiącu maju w ZSPiG w Bańskiej Niżnej oraz SP w Borze Psycholog pracujący w Punkcie Konsultacyjnym zorganizowała warsztaty dla uczniów z zakresu asertywności, samoświadomości, pozytywnego wzmocnienia oraz kształtowania pozytywnych postaw.

Zorganizowany został warsztat pt. „ Bunt to grunt” w ZSPiG w Maruszynie Dolnej oraz w ZSPiG w Maruszynie Górnej. Poświęcony był buntowi młodzieńczemu. Młodzieńczy bunt to etap, przez który przechodzi większość nastolatków. Na jego nasilenie mogą mieć wpływ nieprawidłowe relacje w rodzinie, gdzie młodzież odrzuca wartości wpajane w dzieciństwie, szukając innych rozwiązań, które uznają za lepsze. Podczas warsztatu uczniowie

dowiedzieli się właśnie, że bunt to naturalny i czasem bardzo twórczy sposób zachowania. W ZSPiG w Zaskalu zorganizowano warsztat pt. „Zaplątani w sieci” przeznaczony dla uczniów klasy VI Szkoły Podstawowej. Zakresem tematycznym były multimedia i cyberprzemoc. W trakcie trwania warsztatu uczniowie zyskali również świadomość zacierania się granic pomiędzy wirtualnym a rzeczywistym światem, przekazano im wiedzę jak kulturalnie i bezpiecznie korzystać z mediów.

Dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego, Grup Roboczych zajmujących się problemem przemocy w rodzinie, w ramach realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie odbyło się szkolenie pt. „Trudne sytuacje w pracy Zespołów Interdyscyplinarnych i Grup Roboczych”.

Na terenie Gminy Szaflary działają dwa punkty konsultacyjne dla ofiar przemocy w rodzinie – jeden punkt konsultacyjny znajduje się w siedzibie Plebani Parafii Św. Andrzeja w Szaflarach, ul. Kościelna 1, 34-424 Szaflary. Pierwszy punkt otwarty jest w środy od 10:15 do 14:15 w którym przyjmuje terapeuta od spraw uzależnień Tadeusz Waradzyn i psycholog Marta Szyrkowiec - Paruzel, która przyjmuje od 16:30 do 18:30.

Drugi punkt znajduje się przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Szaflarach, gdzie można uzyskać informacje dot. Zapobiegania przemocy w rodzinie codziennie w godzinach pracy Ośrodka od 8:00 do 15:00 oraz we wtorki od 13:30 do 15:30, przyjmuje psycholog Luba Tabaczyńska - Perek. Na terenie Gminy Szaflary działają dwie, całodobowe, bezpłatne linie telefoniczne dla ofiar przemocy w rodzinie pod numerem: 18-30-70-900 oraz 607-167-689.

Zespół Interdyscyplinarny pogłębia współpracę z parafiami na terenie Gminy. Ta współpraca i zaangażowanie księży w sprawy parafian, stanowią niejednokrotnie ważny element w pracy z rodziną i rozwiązywaniu jej problemów.

W szkołach z terenu Gminy zostały przeprowadzone prelekcje, pogadanki przez funkcjonariuszy policji, członków zespołu interdyscyplinarnych na temat bezpieczeństwa, uzależnień i przemocy w rodzinie.

OBSZAR V

**POLITYKA WOBEC RODZIN Z PROBLEMAMI OPIEKUŃCZO –
WYCHOWAWCZYMI.**

Cel strategiczny :

Pomoc na rzecz rodzin i dzieci z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.

Cele operacyjne :

1. *Pomoc na rzecz rodzin i dzieci z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.*
2. *Koordinacja działań w zakresie bezradności w sprawach wychowawczych.*
3. *Działania w celu kompleksowego wsparcia rodziny i dziecka szczególnie rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.*
4. *Dośkonalenie systemu pomocy osobom z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczymi.*

W Gminie Szaflary rodziny przejawiające problemy opiekuńczo-wychowawcze mogą korzystać ze wsparcia asystenta rodziny. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia jednego asystenta rodziny. Swoim wsparciem asystent rodziny objętych opieką ma 10 rodzin. Ilość rodzin wymagających wsparcia w tym zakresie stale rośnie. Środowiska rodzinne są na bieżąco monitorowane i typowane do objęcia pomocą asystenta.

Powyższy cel strategiczny realizowany był przez następujące zadania :

1. ***Stworzenie punktu informacji o instytucjach i organizacjach zajmujących się opieką i pomocą w rodzinie.***

Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach własnych możliwości zbierał informacje o wykazie instytucji i organizacji zajmujących się opieką i pomocą rodzinie na terenie powiatu nowotarskiego oraz w razie potrzeby informował mieszkańców Gminy Szaflary.

Działania skupiły się na pomocy materialnej dla uczniów, na pomocy w formie dożywiania oraz pracy socjalnej. Miały na celu przede wszystkim pomoc rodzinie w trudnej sytuacji materialnej, oraz trudnym położeniu. Została stworzona lista instytucji oraz organizacji zajmujących się opieką i pomocą w rodzinie.

2. Stworzenie systemu stypendialnego dla młodzieży szkolnej

Pomoc materialna o charakterze socjalnym jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji oraz umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji ucznia. Stypendium szkolne przysługuje jeżeli miesięczny dochód netto na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego ustalanego do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, tj. kwoty 514,00zł. Miesięczna wysokość dochodu ustalana jest na zasadach określonych w art.8 ust. 3-13 Ustawy o pomocy społecznej

Pomoc materialna przysługuje zamieszkałym na terenie Gminy Szaflary:

- a. uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych – do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia;
- b. uczniom szkół niepublicznych nieposiadających uprawnień szkół publicznych – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki;
- c. wychowankom ośrodków – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki;
- d. słuchaczom kolegiów – do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia.

W 2016r. roku przyznane zostały stypendia w ramach tzw. świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym w następujący sposób:

W I półroczu 2016r na pomoc materialną w formie stypendium szkolnego wydatkowano 53.159,53 zł, z czego 42.527,63 zł pochodziło z dotacji, a 10.631,90 zł to był udział własny.

Stypendia przyznawane zostały w trzech grupach dochodowych w kwotach od 180,00zł do 230,00zł. za okres od m-c stycznia 2016r. do m-c czerwiec 2016r.

W II półroczu na pomoc materialną dla uczniów w II półroczu 2016r. wydatkowano – 38.664,03,00 zł , z czego 30.931,23 zł środków pochodziło z dotacji a 7.732,81 zł to udział własny.

Stypendia przyznawane zostały w trzech grupach dochodowych w kwotach od 170,00 zł do 220,00zł. za okres od m-c września 2016r. do m-c grudnia 2016r.

Łącznie w 2016r. ze stypendiów skorzystało 286 uczniów z 119 rodzin.

Łącznie na pomoc materialną dla uczniów wydatkowano: 91.823,57 zł.

Kwota 73.458,86 zł to środki pochodzące z dotacji a 18.364,71 zł to wkład własny.

3. Realizacja Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” był realizowany w latach 2015 - 2016 i jest nadal kontynuowany. Jego celem jest m.in. wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci w szkołach oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym, ze szczególnym uwzględnieniem osób z terenów objętych wysokim bezrobociem i ze środowisk wiejskich.

Świadczeniem tym w 2015 roku objętych zostało **238 uczniów** szkół podstawowych i gimnazjów z **rodzin** w tym okresie wydano uczniom **30.203 posiłków** na łączną kwotę **146.483,00 zł**. W szkołach na terenie gminy dożywianie realizowane jest w porozumieniu z dyrektorami szkół.

W związku z brakiem stołówek dla uczniów, którzy uczęszczają do szkół poza gminą w ramach rządowego programu wieloletniego „Pomoc państwa w dożywiania” w 2015r. udzielono pomocy w formie zasiłku celowego na zakup żywności. Świadczeniami w tej formie zostały objęte **25 rodziny**, przyznano **124 świadczeń** na łączną kwotę **32.850,00 zł**. Z kolei w 2016r. świadczeniami w tej formie zostały objęte **32 rodziny**, przyznano **96 świadczeń** na łączną kwotę **28.890,00 zł**.

Łącznie na dożywianie w 2015 roku wydano kwotę 179.333,00 zł z tego ze środków własnych 51.489,00 zł oraz 127.844,00 zł dotacji.

W 2016r świadczeniem tym objętych zostało **270 uczniów** szkół podstawowych i gimnazjów z **rodzin** w tym okresie wydano uczniom **24.202 posiłków** na łączną kwotę **117.908,**

Placówki oświatowe które zostały objęte powyższymi działaniami to:

Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Szaflarach

Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Zaskalu

Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Maruszynie Górnej

Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Maruszynie Dolnej

Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Skrzypnem

Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Bańskiej Wyżnej

Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Bańskiej Niżnej

Szkoła Podstawowa w Borze.

Łącznie na dożywianie w 2016 roku wydano kwotę 146.798,00 zł z tego ze środków własnych 36.420,00 zł oraz 110.378,00 zł dotacji.

Gminę Szaflary według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku zamieszkiwało 10874 osób. OPS objął wsparciem finansowym 197 rodzin , w których 392 osoby otrzymało pomoc. Oznacza to , że 3,6% mieszkańców gminy zostało objętych pomocą finansową.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) jest krajowym programem operacyjnym współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym, który realizowany jest w oparciu o rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, zwanego dalej rozp. FEAD.

Grupy osób najbardziej potrzebujących, do których będzie skierowana pomoc żywnościowa: bezdomni, niepełnosprawni, bezrobotni, migranci, osoby obcego pochodzenia, mniejszości narodowe (w tym społeczności marginalizowane), pozostałe grupy odbiorców spełniające kryterium dochodowe.

Kryteria kwalifikowalności osób: Pomocą żywnościową w ramach PO PŻ mogą być objęte osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej (t.j Dz. U. z 2016 r, poz.930) i których dochód nie przekracza 200 % kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej, t.j, 1268 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1028zł dla osoby w rodzinie

Praca socjalna jest to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie, poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych, oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi

Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Praca socjalna prowadzona jest :

- 1) z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia, lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej,
- 2) ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczności.

W latach 2016r. praca socjalna realizowana przez pracowników socjalnych polegała w szczególności na :

- pomocy w uzyskaniu świadczeń alimentacyjnych (pomoc w sporządzaniu pozwów, szczegółowe informacje dot. etapów postępowania, adresów instytucji)
- pomoc w uzyskaniu ulg i umorzeń (opinie dot. sytuacji materialno – bytowej, informowanie o możliwościach uzyskania ulg, zwolnień z opłat,)
- monitorowanie wydatków mieszkaniowych
- pomoc w uzyskaniu możliwości podjęcia pracy w subsydiowanych formach zatrudnienia
- praca socjalna na rzecz zapewnienia opieki i pomocy osobom starszym (działania interwencyjne w odniesieniu do poprawności sprawowania opieki nad osobami starszymi, kontakt i wspólne interwencje z dzielnicowymi, częste sprawdzanie sytuacji w miejscu zamieszkania osób starszych, rozmowy z osobami zobowiązanymi do sprawowania opieki nad osobami starszymi)
- pomoc w uzyskaniu stopnia niepełnosprawności (udostępnianie stosownych wniosków, pomoc w ich wypełnianiu i uzyskaniu stosownych załączników, kontakt z instytucjami)
- pomoc w rozwiązywaniu konfliktów w rodzinie (negocjacje z członkami rodziny, kontakty z policją, wspólne interwencje)
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych (pomoc w pisaniu podań, pomoc w uzyskaniu stosownych zaświadczeń, rozmowy telefoniczne z różnymi instytucjami w celu pomocy załatwienia spraw klienta)
- pomoc w uzyskaniu wsparcia ze strony organizacji pozarządowych,
- pomoc w uzyskaniu stypendiów socjalnych
- edukacja w zakresie gospodarowania budżetem domowym, planowaniem i monitorowaniem wydatków, oszczędnym gospodarowaniem mediami,
- edukacja w zakresie higieny i porządku
- edukacja w zakresie zmiany postaw w odniesieniu do podjęcia pracy, udziału w szkoleniach, nabyciu umiejętności poszukiwania pracy
- pomoc w docieraniu do pracodawców
- wsparcie w sytuacji pozostawania bez pracy bezrobotnego i jego rodziny
- prowadzenie poradnictwa i edukacja w obszarze opiekowania się i wychowywania dzieci
- współpraca ze szkołą w zakresie realizacji obowiązku szkolnego

- pomoc w docieraniu do rodzinnego poradnictwa specjalistycznego
- praca nad zmianą postaw klientów, ich podejścia do otaczającej rzeczywistości.

Podejmowanie systematycznej pracy, w tym pracy socjalnej z rodzinami mającymi trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo –wychowawczych, zapewnienie pomocy materialnej dla rodzin w trudnej sytuacji ekonomicznej z systemu pomocy społecznej oraz systemu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego stanowi również działania zmierzające do realizacji celu strategicznego tj. wzmocnienia pozycji rodziny w obliczu jej kryzysu.

W działania w tym obszarze wpisują się również prowadzenie stałego monitoringu problemów społecznych ich natężenia i rodzaju przez pracowników socjalnych oraz coroczne sporządzanie sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szaflarach.

W 2016 roku pracą socjalną było objętych **688 osób** pochodzących z **210 rodzin**.

OBSZAR VI

POLITYKA WOBEC ZAPEWNIENIA LEPSZEJ JAKOŚCI USŁUG ŚWIADCZONYCH PRZEZ GMINĘ.

Cel strategiczny :

Zapewnienie lepszej jakości usług świadczonych przez Gminę mieszkańcom (edukacja, zdrowie, bezpieczeństwo, kultura, sport, rekreacja).

Cele operacyjne :

1. *Rozwój współpracy z trzecim sektorem.*
2. *Aktywizacja oraz pomoc osobom starszym.*
3. *Promowanie wśród mieszkańców zdrowego stylu życia.*
4. *Tworzenie optymalnych warunków do życia poprzez zapewnianie dostępu do usług publicznych.*
5. *Doskonalenie systemu pomocy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym.*

Powyższy cel strategiczny realizowany był przez następujące zadania :

Działania informacyjno - edukacyjne dla mieszkańców gminy

Gminne Centrum Kultury, Promocji i Turystyki w Szaflarach ma na celu stworzenie jak najlepszych warunków do harmonijnego i wszechstronnego rozwoju mieszkańców poprzez edukację kulturalną, kształtującą nawyki odbiorcy wartości kulturowych.

Do podstawowych zadań GCKPiT należy rozpoznawanie i rozbudzanie zainteresowań oraz potrzeb kulturalnych, przygotowywanie do odbioru i tworzenia wartości kulturalnych, kształtowanie wzorów aktywnego uczestnictwa w kulturze, organizowanie przedsięwzięć propagujących i prezentujących dorobek kulturalny w gminie, kraju i za granicą, organizowanie różnorodnych form edukacji artystycznej, kulturalnej, społecznej i naukowej kierowanej do odbiorców wszystkich grup wiekowych, popularyzacja i promocja twórczości artystycznej ze wszystkich dziedzin sztuki, podejmowanie działań integracyjnych w sferze kultury dla o oraz stowarzyszenia działające na terenie gminy i poza nią)

Na terenie Gminy Szaflary istnieje wiele zespołów regionalnych, których zadaniem jest m.in. kształtowanie szacunku do dziedzictwa kulturowego, systemu wartości, języka, do tradycji i obyczajów. Na terenie Gminy Szaflary istnieje siedem zespołów regionalnych a są to m.in.:

1. **„Niżnobańcanie”** - zespół działający w Bańskiej Niżnej; instruktorzy prowadzący zajęcia: Anna Mrowca, Kamil Gąsienica (do czerwca 2016), Paweł Strama (od listopada 2016)
2. **„Watra”** - zespół działający w Bańskiej Wyżnej; instruktorzy prowadzący zajęcia: Maicej Dziubas (do czerwca 2016), Teresa Gut-Siuty (do czerwca 2016), Mieczysław Rządkosz (od października 2016)
3. **„Borzanie” i „Zochylina”** - zespoły działające w Borze; instruktorzy prowadzący zajęcia: Janusz Gaculak i Ewa Kolbrecka-Gaculak
4. **„Zyngierki”** - zespół działający w Maruszynie Dolnej; instruktorzy prowadzący zajęcia: Maria Frączysta i Andrzej Strama
5. **„Mali Marusynianie”** - zespół działający w Maruszynie Górnej; instruktorzy prowadzący zajęcia: Barbara Kowalczyk i Krzysztof Kowalczyk – „Mali Skrzypnianie” - zespół działający w Skrzypnem; instruktorzy prowadzący zajęcia: Anna Mrowca i Andrzej Strama
6. **„Mali Szaflarzenie”** - zespół działający w Szaflarach; instruktorzy prowadzący zajęcia: Katarzyna Chowaniec-Trebusia (do czerwca 2016), Grzegorz Słodyczka (do

czerwca 2016), Paweł Łojas (od września 2016), Sara Król-Łęgowska (od września 2016)

7. **„Mali Zaskalanie”** - zespół działający w Zaskalu; instruktorzy prowadzący zajęcia: Anna Mrowca i Janusz Gaculak
- **Dodatkowo w trzech zespołach prowadzone są zajęcia nauki gry na instrumentach tradycyjnych:**
    - a) **„Watra”** - instruktor prowadzący zajęcia: Jan Joniak.
    - b) **„Zyngierki”** - instruktor prowadzący zajęcia: Bartłomiej Fatla.
    - c) **„Mali Szaflarzanie”** - instruktor prowadzący zajęcia: Bartłomiej Fatla.

W 2016r. w Gminie Szaflary prowadzone były warsztaty dla dzieci i młodzieży które dzięki swojej wszechstronności i różnorodności, przyciągnęły dużą liczbę chętnych. Warsztaty obejmowały przede wszystkim zajęcia muzyczne, wokalne, rękodzieła ludowego czy związanego z dobrym wychowaniem psa w rodzinie. Poniżej znajduje się wykaz warsztatów prowadzonych w 2016r.

1. **Warsztaty muzyczne z nauki gry na gitarze** – 5h tygodniowo, zajęcia prowadzi Pan Piotr Urzędowski, odbywały się w SP w Borze, w Bożej Zagrodzie przy Kościele Parafialnym w Szaflarach oraz w ZSPiG w Zaskalu,
2. **Warsztaty wokalne** – 1h tygodniowo, zajęcia prowadzi Pan Piotr Urzędowski w Bożej Zagrodzie przy Kościele Parafialnym w Szaflarach,
3. **Amatorski zespół muzyczny** – 2h tygodniowo, zajęcia prowadzi Piotr Urzędowski, w Bożej Zagrodzie przy Kościele parafialnym w Szaflarach
4. **Gminna Młodzieżowa Orkiestra Dęta** – 4h tygodniowo, zajęcia prowadzi Aleksandra Cabaj w remizie OSP Szaflary.
5. **Warsztaty wielkanocne** – jednorazowe warsztaty dla dzieci i młodzieży z Gminy Szaflary, prowadzone przez Katarzynę Rusnak, wzięło w nich udział 39 uczniów.
6. **Warsztaty Rękodzieła Ludowego** – zorganizowane przy współpracy ze Stowarzyszeniem Rozwoju Orawy, odbyły się 2 warsztaty w SP w Borze oraz w ZSPiG w Szaflarach
7. **„Poznaj Mój Świat – Twój Przyjaciel Pies”** - cykl pokazów dla dzieci i młodzieży organizowanych w celu poprawy bezpieczeństwa w kontaktach ze swoimi i obcymi

czworonogami, spotkania były prowadzone przez trenera Jerzego Salawę, z Pozytywnego Ośrodka Szkolenia Psów SalwDog.

- 8. Obóz wolontariacki na Podhalu** zorganizowany przy współpracy ze Stowarzyszeniem Rozwoju Orawy; wolontariusze uczestniczyli w warsztatach na terenie Gminy Szaflary, efektem ich pracy jest quest – rodzaj gry polegającej na odkrywaniu dziedzictwa miejsca i tworzeniu nieoznakowanych szlaków, którymi można wędrować kierując się informacjami zawartymi w wierszowanych wskazówkach. Uczestnikami obozu byli uczniowie ze szkół z Gminy Szaflary.
- 9. Wakacyjne zajęcia plastyczne** dla dzieci, odbywały się one w Bożej Zagrodzie przy parafii w Szaflarach.

W Gminie Szaflary często były również organizowane zawody sportowe dla dzieci i młodzieży szkolnej. Miały na celu wzmocnienie solidarności grupowej oraz promocję zdrowego stylu życia dla dzieci i młodzieży. Poniżej znajduje się lista zawodów organizowanych na terenie Gminy Szaflary z podziałem na miesiące:

I styczeń – Gminny Turniej w Tenisie Stołowym Dziewcząt i Chłopców Szkół Podstawowych oraz Gminny Turniej w Tenisie Stołowym Dziewcząt i Chłopców Gimnazjum

III marzec – Gminna Gimnazjada w Koszykówce Dziewcząt i Chłopców

IV kwiecień – Gminne Zawody w Minikoszykówce Szkół Podstawowych;

V maj – Gminne Biegi Przełajowe dla Szkół Podstawowych oraz Gimnazjów;

VI czerwiec – Gminne Zawody w Mini Piłce Ręcznej Szkół Podstawowych oraz Gminna Gimnazjada w Piłce Ręcznej Dziewcząt i Chłopców

X październik – Mistrzostwa Gminy w halowej piłce nożnej

XI listopad – Mistrzostwa Gminy Szkół Podstawowych w Koszykówce oraz Gminna Gimnazjada w Koszykówce Dziewcząt i Chłopców

XII grudzień – zabawy sprawnościowe dla klas I-III

Gmina Szaflary jest miejscem, gdzie każdy może znaleźć coś dla siebie, zarówno dla miłośników muzyki, sportu, tradycji czy dobrej zabawy. Poniżej przedstawiona została lista uroczystości i imprez kulturalno – rozrywkowych organizowanych bądź współorganizowanych przez GCKPiT w Szaflarach:

1. Wystawa prac Wiktorii Gruszki – uczeniicy ZSPiG w Zaskalu połączona z otwarciem nowej siedziby GCKPiT w Szaflarach

2.Dzień Kobiet zorganizowany wspólnie z kompleksem geotermalnym Gorący Potok, podczas obchód wystąpił Góralski Kabaret Truteń; wyjazd na **Spotkanie Edukacyjno-Szkoleniowe „EKOLOGIKA” w Krakowie**, udział wzięło 45 uczniów ze szkół w Gminie Szaflary;

3.Koncert Młodych Talentów, wzięli w nim udział uczestnicy warsztatów muzycznych prowadzonych przez GCKPiT w Szaflarach,

4.Uroczyste Obchody 90-lecia Związku Podhalań – Gminne Centrum Kultury, Promocji i Turystyki w Szaflarach było współorganizatorem wydarzenia oraz wsparło je finansowo w kwocie **13 000zł**;

5.I Majówka w Sercu Podhala – w programie znalazły się m.in.: Turniej Sołecki o Puchar Wójta Gminy Szaflary, I Gminny Przegląd Piosenki Angielskiej, występ Kabaretu Marusynianki, koncerty zespołów: Ahaju Fusion Bolivia oraz InoRos. **wernisaż wystawy prac** Jolanty Krzystyniak, nauczycielki edukacji wczesnoszkolnej, muzyki i plastyki w ZSPiG w Zaskalu; prace Pani Jolanty można było oglądać w siedzibie GCKPiT w Szaflarach od kwietnia do czerwca

6.VI Szaflarzańska Watra oraz Gminny Przegląd Zespołów Regionalnych, podczas którego zaprezentowały się wszystkie zespoły regionalne z naszej Gminy

7.Dzień Dziecka w Gorącym Potoku – Gminne Centrum Kultury, Promocji i Turystyki w Szaflarach opłaciło transport dla 300 dzieci na to wydarzenie

8.Festyn szkolny w Szaflarach pod hasłem: **„Konfederaci Tatrzańscy – Duma Podhala”**, Gminne Centrum Kultury, Promocji i Turystyki w Szaflarach przekazało środki na przygotowanie posiłku dla uczestników rajdu oraz zakup upominków

9.Festyn rodzinny w Zaskalu zorganizowany przez Związek Dużych Rodzin Trzy Plus. Gminne Centrum Kultury, Promocji i Turystyki w Szaflarach przekazało na to wydarzenie, upominki i materiały promocyjne z logo Serce Podhala.

10.W Ludźmierzu odbyła się **V już Podhalańska Wystawa Zwierząt Hodowlanych**; GCKPiT było partnerem wydarzenia i udzieliło wsparcia finansowego

Górski Wyścig Kolarski dla Amatorów – **Tatra Road Race**

11. Tour de Pologne, którego Premia Specjalna miała miejsce na Pitoniówce (Bańska Wyżna).

12. Górskie Mistrzostwa Polski w Kolarstwie Szosowym

13. II Turniej Muzyków Prawdziwych w Filharmonii im. Mieczysława Karłowicza w Szczecinie, podczas tego turnieju Gminę Szaflary reprezentowała grupa śpiewacza „Skrzypniani”, swoim śpiewem dziewczyny zdobyły **wyróżnienie** oraz duży aplauz publiczności.

14. Gminny Konkurs Plastyczny “Święta Bożego Narodzenia w zorganizowany przez SP w Borze mojej rodzinie”

15. Konkurs na Najlepszy Przepis na Danie z Jablek - zorganizowany w ramach obchodów Dnia Kobiet, skierowany do dorosłych mieszkańców Gminy Szaflary, w konkursie wzięło udział 11 pań, a zwyciężczynie otrzymały bony na zakupy o łącznej wartości 400zł,

16. Konkurs plastyczny „Mój Grzeczny Pies” - zorganizowany w ramach realizacji projektu „Pieskie życie w Szaflarach” w ramach programu “Działaj Lokalnie” finansowanego przez Polsko-Amerykańską Fundację Wolności realizowanego przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce oraz Ośrodek Działaj Lokalnie przy Stowarzyszeniu Rozwoju Orawy w Jabłonce.

Gmina Szaflary jest miejscem spotkań, rozrywki, które są tworzone w realizacji z innymi instytucjami takimi jak:

1. Firma DronSalin zrealizowała na zlecenie GCKPiT w Szaflarach **film promocyjny Gminy Szaflary**, dostępny jest on na stronie GCKPiT w Szaflarach, na Facebooku oraz na kanale YouTube.
2. Maraton Podhalański – w Bańskiej Wyżnej na 21 kilometrze Maratonu, miał miejsce **start półmaratonu**
3. **„Podróże z Góralem”** - program realizowany przez TVP; w nagraniach brali udział przedsiębiorcy z naszej Gminy: Osada Maruszyna, Pensjonat u Staszla oraz Gorący Potok, odcinek można obejrzeć na stronie gckpit.szaflary.pl oraz na naszym profilu na Facebooku.
4. Stacja telewizyjna TVS realizowała na terenie Gminy Szaflary program **„Weekend z TVS”**, Centrum zadbało o oprawę promocyjną wydarzenia, natomiast wójt w obszernej relacji przedstawił możliwości i plany rozwoju turystyki i promocji naszej gminy.

Organizowane były również różne projekty społeczne , dla mieszkańców Gminy Szaflary. Projekty miały uczyć młodych ludzi m.in. nauki jazdy na nartach, pływania czy zajęć technicznych obejmujących międzypokoleniowe warsztaty rękodzielnicze.

1. Projekt „Jeżdżę z głową” - projekt nauki jazdy na nartach realizowany w styczniu przez Gminę Szaflary, wszystkie działania koordynowało GCKPiT, do udziału w projekcie zgłosiło się **135 uczniów**, zajęcia odbywały się na wyciągu narciarskim w Bańskiej Wyżnej, wartość projektu wyniosła **74 520 zł** brutto, dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego wyniosło **20 800 zł**, wkład własny rodziców to **6 750 zł**;

2. „Dom Kultury +” Inicjatywy lokalne 2016 – „**Nowe Inicjatywy – Nowe Możliwości**”, zadanie realizowane w całości przez GCKPiT w Szaflarach, w pierwszym etapie przeprowadzono diagnozę potrzeb, która miała na celu znalezienie ciekawych pomysłów i inicjatyw kulturalnych możliwych do zrealizowania w drugim etapie; efektem spotkań przeprowadzonych w szkołach w gminę do realizacji wybrano następujące projekty:

3. „Rowerowo kulturowy zawrót głowy” – piknik rowerowy,

4. „Poznajemy, odkrywamy doświadczamy... zajęcia edukacyjno- kulturowe”,

5. „Z robotyką za pan brat...” - zajęcia techniczne wykorzystujące zasoby lokalnego dziedzictwa kulturowego,

6. „Kulturalnie i sportowo quest historyczny na rolkach”,

7. „Międzypokoleniowe warsztaty rękodzielnicze”.

8. „Już Pływam – edycja 2016” - projekt nauki pływania realizowany przez Gminę Szaflary, koordynowany przez GCKPiT w Szaflarach, w projekcie wzięło udział 450 uczniów z naszej gminy, zajęcia odbywały się na pływalni miejskiej w Nowym Targu, wartość projektu wyniosła **97 620 zł** brutto, dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego wyniosło **33 500 zł**, wkład własny rodziców to **22 500 zł**;

9. „Pieskie Życie w Szaflarach” - projekt realizowany w ramach programu „Działaj lokalnie IX”, zadania obejmowały organizację konkursu plastycznego „Mój Grzeczny Pies” oraz przeprowadzenie teoretycznych i praktycznych zajęć z zakresu pozytywnego szkolenia psów – była to kontynuacja zajęć prowadzonych już w kilku szkołach. Program „Działaj Lokalnie” finansowany przez Polsko-Amerykańską Fundację Wolności realizowany jest przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce oraz Ośrodek Działaj Lokalnie przy Stowarzyszeniu Rozwoju Orawy w Jabłonce, dofinansowanie naszego zadania wyniosło **2 640 zł**.

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego ogłosił w listopadzie nabór do kolejnych edycji projektów „Jeżdżę z głową” oraz „Już Pływam”. Zajęcia cieszą się dużą popularnością wśród rodziców i dzieci, dlatego gmina Szaflary po raz kolejny złożyła wnioski w/w programach. Do udziału w zajęciach nauki jazdy na nartach zgłosiło się **261 uczniów** ze

szkół podstawowych w naszej gminie, natomiast na zajęcia nauki pływania – 179 osób. Podczas wyjazdów na zajęcia opiekę nad uczniami, tak jak w przypadku poprzednich edycji, będą sprawowali instruktorzy narciarstwa, nauczyciele oraz pracownicy GCKPiT w Szaflarach.

Przy tworzeniu i realizacji projektów GCPIKT w Szaflarach współpracowało z:

- Urzędem Marszałkowskim Województwa Małopolskiego,
- Narodowym Centrum Kultury,
- Powiatowym Centrum Kultury w Nowym Targu,
- Miejskim Centrum Sportu i Rekreacji w Nowym Targu,
- Urzędem Gminy Szaflary,
- Urzędem Miasta Nowy Targ,
- Urzędem Gminy Nowy Targ,
- ZSPiG w Bańskiej Niżnej,
- ZSPiG w Bańskiej Wyżnej,
- SP w Borze,
- ZSPiG w Maruszynie Dolnej,
- ZSPiG w Maruszynie Górnej,
- ZSPiG w Skrzypnem,
- ZSPiG w Szaflarach,
- ZSPiG w Zaskalu,
- Parafią pw. Św. Andrzeja Apostoła w Szaflarach
- Ochotniczą Strażą Pożarną w Szaflarach,
- Związkiem Podhalan o/Szaflary,
- Podhalańską Lokalną Grupą Działania,
- Stowarzyszeniem Rozwoju Orawy
- Stowarzyszeniem „Dla Rozwoju Gminy Szaflary”,
- Stowarzyszeniem Rozwoju Gminy Zielonki,
- Kompleksem Geotermalnym „Gorący Potok”,
- Pensjonatem „U Staszla”,
- Karczmą „Wyrchowo”,

- Osadą „Maruszyna”,
- Pensjonatem „Pod Tatrami”,
- Wyciągiem narciarskim w Bańskiej Wyżnie

Mieszkańcy gminy mają możliwość korzystania z boisk sportowych. Szkoły udostępniają wszystkim chętnym obiekty sportowe funkcjonujące przy szkołach. Są to sale gimnastyczne oraz hale sportowe, przy kościele Św. Andrzeja w Szaflarach ogólnodostępny plac zabaw dla dzieci. Ponadto na terenie gminy działają zespoły sportowe: Ludowy Klub Sportowy Szaflary, Ludowy Klub Sportowy Zaskale.

Na terenie gminy funkcjonuje Gminna Biblioteka Publiczna w Szaflarach wraz z filią w Maruszynie Górnej. Poza działalnością ściśle związaną z udostępnianiem materiałów bibliotecznych, daje możliwość bezpłatnego skorzystania z komputera i Internetu.

Realizacja wszystkich w/w celów pomogła w dotarciu do najbardziej potrzebujących grup społecznych, często marginalizowanych i wykluczonych ze społeczeństwa. Pomogła rozwijać młode talenty, uświadomiła młodym ludziom wartość życia bez nałogów czy przemocy. Skupiła się przede wszystkim na propagowaniu zdrowego stylu życia, dorobku tradycji oraz kultury Podhala. Nauka poprzez zabawę, doprowadziła do tego, że coraz więcej młodych ludzi chce brać czynny udział w realizacji celów operacyjnych dla Gminy Szaflary, zwłaszcza tych promujących życie bez nałogów czy przemocy.